

Březovické zprávičky

ROČNÍK I.

KVĚTEN 2000

CENA 3,- Kč

Úvodní slovo

Dne 14.května oslavujeme Svátek matek. Přejeme Všem maminkám a babičkám hodně zdravíčka, životní pohody a mnoho trpělivosti při výchově svých ratolestí a vnoučat.

Zastupitelstvo obce

Maminčino srdce

*Kolik jen je krásných ženských jmen,
ve váze zavoní křehká květina,
vždyť máj bývá svátkem žen,
maminka pro nás jedna je, jediná.*

*A babičky naše, s vlasy stříbrnými,
tiché světlo domova, ruka laskavá,
necht' pohladí je moje rýmy,
dobrotu jejich ať dítě poznává.*

*Hvězdy pro štěstí jim září z vesmíru,
láska k dětem bezbřehá je, známá,
dnes dojatě srdíčko drží z papíru,
od svých dětí, mnohá máma.*

*V náručí svém matka dítě schová,
za hříchy nechce žádné pokání,
lásku její nevyloví prostá slova,
horoucí srdce podává na dlani.*

M.Měšťáková

Z historie oslav Svátku matek v Březovicích

Svátek matek, který se stal dostaveníčkem velkého počtu občanstva místního a z širokého okolí se konal poprvé 12.května 1935. Za příznivého počasí kráčelo za doprovodu hudby na 140 dětí – od těch nejmenších tříletých, až po velké. Na dobových fotografiích s hesly „Zdar maminkám“ se vybavují postavy, které již mezi námi nežijí a nebo poznáváme občany dosud žijící. Standarty s nápisy „Vděčné děti“ a „Svým maminkám“ průvod dívek v pestrobarevných krojích dodával pochodu slavnostní ráz. Samozřejmě nechyběly vyzdobené dětské kočárky, koloběžky a kola. Po průvodě sešlo se občanstvo na besídku v hostinci Václava Brůchy, kde děti na sále přednášely naučené básničky, písně a scénky z divadelních her. Připojené obrázky –fotografií jsou milou vzpomínkou na dobu před 65.lety v Březovicích. Ještě mnohokrát se konaly oslavy ke Dni matek. Postupně se k nim budeme vracet a připojíme vyprávění účastníků dosud žijících. Za jejich povídání děkujeme.

J.Hošková

FOTO Z OSLAV SVÁTKU MATEK V BŘEZOVICÍCH

Poděkování

Děkujeme Všem dárcům, kteří přispěli svými příspěvky do sbírky na nejnnutnější opravy kostela Sv. Václava v Bezdědicích. Děkujeme Městskému úřadu v Bělé p. Bezdězem, Obecním úřadům v Březovicích a v Nosálově za příspěvky, pomoc a spolupráci.

V jednotlivých obcích byly vybrány částky:

Nosálov – Libovice 12.172,- Kč

Březovice 10.760,- Kč

Víska 7.210,- Kč

Bezdědice 13.175,- Kč

Bezděz 10.500,- Kč

Do sběracích listin je možno nahlédnout na Obecním úřadě v Březovicích, Nosálově a u p.í. Hencové v Bezdědicích. Sbírká nebyla ukončena, dárce, které jsme nemohli oslovit, mohou své příspěvky dále odevzdávat na Obecních úřadech, na faře v Bezdědicích nebo u p.í. Hencové. O využití peněz ze sbírky Vás budeme průběžně informovat.

Za organizátory sbírky

O. Paulusová

Hokej v Březovicích

V měsíci dubnu se uskutečnily tři hokejové zápasy. Dva zápasy SK Březovice – BLACK EAGLE Víska a jeden SK Březovice – Valovice, kdy šlo o odvetu z předešlého měsíce. Do tohoto utkání nastoupilo mužstvo Březovic v nových červených dresech. Březovický klub také předal dres rozhodčího panu Holasníkovi za jeho obětavost při budování klubu. V tomto oboustranně vyrovnaném utkání bylo úspěšnější mužstvo Valovic. Poslední utkání sezóny se odehrálo 15. dubna. Šlo víceméně o exhibiční utkání ze strany Visky. Do kádru Visky byli totiž zařazeni hráči, kteří po několika letech oprášili své brusle a přišli podpořit svými výkony Visku. Jejich několikaletá přestávka se takřka neodrazila na jejich výkonech a potvrdilo se zde přísloví „Co se v mládí naučíš, ve stáří jako když najdeš“. Březovický klub měl výhodu trestního střelení, kdy D. Novotný neproměnil nabídnutou šanci.

Poděkování patří Všem hráčům, ale i rozhodčímu za výkony, které podávali po celou dobu sezóny. Celou sezónu se hrál víceméně čistý hokej a tak pan rozhodčí neměl moc práce s udržením emocí hráčů. Skore vzájemných utkání je odrazem momentálních schopností mužstev.

Sportu „Zdar“ v příští sezóně.

Životní jubilea

3. 5. 1950 – 50 let paní Jana Adamová

12. 5. 1925 – 75 let paní Milena Hašlarová

16. 5. 1935 – 65 let pan Zdeněk Hošek

19. 5. 1950 – 50 let pan Jaroslav Maršálek

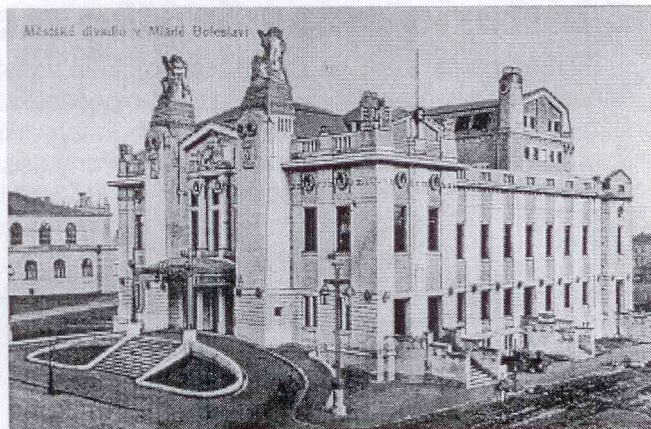
31. 5. 1929 – 71 let paní Drahomíra Vidnerová

Blahopřejeme Všem jmenovaným a přejeme pevné zdravíčko, mnoho štěstí a osobní pohody.

Městské divadlo Ml.Boleslav (3.část)

Den vzniku samostatného Československa 28. října 1918 byl oslavován mohutně. V divadle se konalo slavnostní představení Tylův Strakonický dudák, který se musel po mnoho večerů opakovat.

V roce 1926 zpívala v mladoboleslavském divadle za velkého nadšení publika Ema Destinová s klavírním doprovodem skladatele Jindřicha Jindřicha. V roce 1927 zde hostují Václav Vydra, Jaroslav Vojta, Eduard Kohout, členové Národního divadla. O dva roky později vystupuje v Mladé Boleslavi Marie Hubnerová, Jiří Steimar, Rudolf Deyl, Zdeněk Štěpánek, Eva Vrchlická, Hugo Haas. Ve třicátých letech Boleslav též opakovaně navštívil Vlasta Burian a sklízel neutuchající aplaus diváků. Dále zde hostuje i Adina Mandlová, boleslavská rodačka Teprve po válce v září roku 1945 vznikla v Mladé Boleslavi profesionální scéna, sestávající s profesionálních, placených herců. Je jistě zajímavé, že k prvním stálým hercům patřil Martin Růžek.

Mezi dlouholeté členy se může počítat Vojtěch Ron, Miroslav Rous a hlavně komička Marie Motlová.

V roce 1965 se ruší samostatné divadlo v Boleslavi a na Kladně a tato divadla se sloučila pod názvem „Divadlo Jaroslava Průchy“. V letním období po něm kolik sezón hrávali herci na Karlštejně komedii Noc na Karlštejně a Večer tříkrálový. V roce 1974 dle statistiky přibýlo 500 stálých předplatitelů, návštěvnost dosáhla špičkové úrovně. V roce 1977 – 1985 byla provedena rekonstrukce budovy divadla. Pracovníci Střediska uměleckých řemesel z Prahy obnovili štukovou výzdobu, zlacení stropu a stěn v prostorách hlediště i v dalších místnostech. Na rekonstrukci se významně podílel i Okresní stavební podnik.

V boleslavském divadle začínalo mnoho populárních herců své první angažmá. Například Otakar Brousek ml., Petr Oliva, Jaroslava Obemaierová, Bronislav Poloczek, Sabina Remundová a mnoho dalších. Často zde také hrál Raoul Schráníl, Svatava Hubeňáková, Marie Tomášová, Míla Myslíková, Věra Bublíková. Od roku 1993 se divadlo v Mladé Boleslavi opět osamostatnilo. V návštěvnosti diváků stánuo toto divadlo na neuvěřitelném sedmém místě v České republice.

Je až s podivem, kolik herců, ochotníků, hrálo kdysi s láskou to svoje divadlo. Věnovali tomuto ušlechtilému koníčku veškerý volný čas, hrávali ve stánku umění s opravdovým nadšením.

Co přát dnešním profesionálním hercům? Hry klasičké i soudobé a hodně spokojených diváků. Snad na závěr jen malý dodatek, herecký pozdrav „Zlomte vaz“!

M.Měšťáková

Vzpomínka na Karla Sellnera (3.část)

Ze života v Albánii nashromáždil materiál a dal vzniknout knížce V tajemné zemi a současně s ní vydává „Pohádky májových večerů“. Splnil tak slib, který dal kamarádům, že napíše vzpomínání na válečná léta. K rodným Březovicům se traduje trilogie z Podbezdězí: Rychtář Ješek, Tajemný rytíř a Daliboh z Myšlína.

Rychtář Ješek je povídka, jejíž děj se odehrává v okolí Březovic. Myslivec Ješek zachrání v lesích u Nosálova krále Karla IV, kterému se splašil kůň za hrozného bouře. Aniž tuší, že je to samotný vladař, odvádí ho do své skromné myslivny a druhý den stále nic netušící doprovodí ho na Bezděz. Za odměnu dostane myslivec břešovickou rychtu a stává se rychtářem. Mezi zbrojnoši krále nalezne nakonec i svého otce. Ten se později stává mlynářem ve mlýně postaveném na místě bývalé Ješkovy myslivny.

Tajemný rytíř – povídka je věnována obyvatelům obce Březovice, v jejíž těsné blízkosti se odehrává převážná část

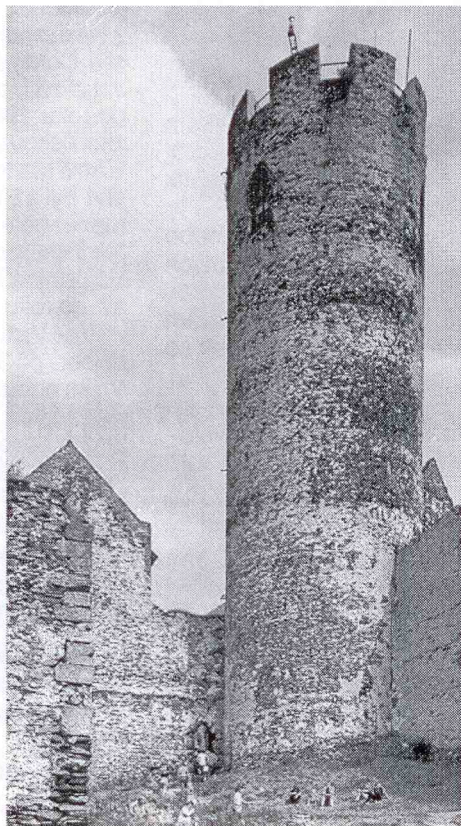
děje. Popisuje v ní vládu Oty Braniborského, který byl poručníkem nezletilého knížete Václava II, jehož věznil na hradě Bezdězi. Otec Václava II, český král Přemysl Otakar II, padl v bitvě na Moravském poli 1278. Po jeho smrti se nezletilý kralevec nemohl bránit anarchii, kterou Ota nastolil vypalováním vesnic, loupením a vražděním. Proti jeho vládě se postavili rytíři, kteří přispěli k odchodu Braniborců z Čech. Nejznámější je z řad vlastenecké šlechty Hynek Berka z Dubé, Jaroslav z Lobče a Příbek z Nabočan.

Daliboh z Myšlína – děj třetí povídky se odehrává opět na Bezdězi za vlády Karla IV. Na královský Bezděz vladař rád zajížděl, aby si odpočinul od vladařských starostí a pobavil se. Žili tam dva bratři Přemek a Daliboh. Byli si podobní k nerozeznání a toho Přemek využil, aby se mstil svému bratru za to, že se do něho zamilovala sličná Maruše a vzala si Daliboha za muže. Přemek se spojil s lapky a loupil, ale nakonec byl chycen. Hrozil mu soud, ale král mu dal milost pod podmínkou, že povede řádný život a usmíří se se svým bratrem a jeho ženou. Příběh končí šťastně.

Protože se kořeny Sellnerova života stáhly do Březovic, nemohu opomenout román z doby Temna – Petrovského. Ustřední postavou románu je Petr Vítek, jehož pěstounem je bohatý kupec ze Žitavy. Petr je v Čechách na zkušené. Poznává mladé lidi a zakládají Bratrstvo, které pomáhá utiskovaným a robotou sužovaným lidem. Pod vedením Petrova Bratrstva vniknou do fary v Bělé p.Bezdězem, odkud odnášejí kacířské knihy určené ke spálení. Zachráněné knihy určené ke spálení roznášejí mezi lid. Jejich počínání je komplikované tím, že v Podbezdězí řádili skuteční loupežníci, kterým se říkalo Petrovští. S nimi bylo Bratrstvo často zaměňováno a na jejich vrub jim byla připisována četná loupežná přepadení.

V jeskyni Petrovina v Žákové dole Petrovští sídlili. Tam nalézá Petr Vítek uloupenou kroniku svého rodu. A uloupené peníze, které rozdává mezi své tovaryše a usadí je v Podbezdězí. Unikne i vojskům bělského jezuitů a se svoji ženou Martou odchází do Žitavy, kde se ujímá obchodu svého pěstouna. Dává tisknout české knihy a jeho formani je rozvázejí do Čech. Tím zmírňují krutý osud obyčejných lidí, zejména Evangelíků za doby Temna. Je ještě mnoho knížek, povídek a publikací. Naším přáním je, aby postupně vycházely a tím se zachytila doba pro nás dávno minulé. My všichni Karlu Sellnerovi za to děkujeme.

Pro Březovickou zprávičku z kronik a různých publikací sestavila J.Hošková

Zahrádkářský koutek květen

- ve fenofázi květení je vhodné řezat broskvoně a jiné peckoviny
- můžeme prosvětlit nadměrně rostoucí a přehuštěné koruny jabloní a hrušní
- ořešák řežeme v době, kdy mají nové letorosty délku 30–50 cm
- můžeme ještě přeroubovat jabloně a hrušně nenarašenými rouby za kůru
- je-li sucho, přivítají ovocné stromy po odkvětu důkladnou závlivu, případně přihnojení
- jahodník ošetříme proti plísni šedé postřikem 0,1% Ronilanu WP nebo Rovral WP 50
- proti obaleči jablečného použijeme feromonové lapače. Při rozmístění asi 1 lapač na 400 m čtverečních můžeme vyloučit chemickou ochranu
- u vinné révy, jakmile jsou zřetelné hrozničky, vylamujeme neplodné a nepotřebné výhony. Stejně vylamujeme zálistky. Proti plísni šedé, perenosporě stříkáme 0,5% Kuprikolem 50 nebo Ridomilem plus 48 WP.
- předpěstovanou sadbu intenzivně větráme a otužujeme, ale chráníme před pozdními mrazíky
- na výsevný záhon vyséváme pór a pozdní košťáloviny (zelí, hlávkovou a růžičkovou kapustu, květák, kadeřávek)
- na venkovní záhony vyséváme salátovou řepu, karotku, ředkvičky a také okurky, cukety a ostatní tykve, fazole, které mají vzejít až po zmrzlých
- ve druhé polovině měsíce vysazujeme do volné půdy okurky, tykve, rajčata, papriky, celer, kadeřávek, růžičkovou kapustu
- koncem měsíce vysazujeme pozdní košťáloviny
- zeleninu zaléváme hlavně po výsadbě, odstraňujeme půdní škraloup. Za horkého počasí odkrýváme ze sadby netkanou folii
- brambory uvítají přihnojení, sbíráme mandelinku a při intenzivním výskytu stříkáme bioinsekticidem Novodor FC
- pravidelně sekáme okrasný trávník. Je nejvhodnější doba k jeho založení.
- řežeme odkvetlé okrasné keře

Ekologie:

- proti škůdcům a chorobám zeleniny i proti sviluškám používáme zákvas z mladých kopřiv zředěný 1:20. Přidáme-li kostival lékařský, dodáte rostlinám i draslík a kyselinu křemičitou.
- proti slimákům sypeme půdu kolem rostlin pilinami nebo kamennou drť – používáme pastí, kelímku naplněných pivem, zapuštěných do země.
- zákvas z přesličky se používá proti mšicím, sviluškám a plísním (asi 5–6 dnů po začátku kvašení). Účinek se zvýší přidáním 1% mazlavého mýdla.

Pro členy ZO –ČZS:

V květnu bude projednávána organizace podzimní výstavy. Námetry od členů i nečlenů uvítá výbor ZO.

Dějiny osady Vísky v letech 1400 - 1678

Čerpáno ze „Stavebně historického průzkumu“, z r.1983.Zpracovali: Ing.arch Jiří Škabrada CSc a Ing.arch.Petr Dostál ze Státního ústavu pro rekonstrukci památkových měst a objektů v Praze.

Osada Víška ležící asi 6 km jihozápadně od Bělé p.Bezdězem, se vyskytuje v písemných pramenech poprvé k roku 1400, kdy je uváděn Mikuláš z Vísky, jenž tudíž tehdy v této vsi sídlil. V letech 1406 – 1408 byla Víška zřejmě sídlem Petra z Bezdědic, a roku 1440 sídlem Vítkovým.Další osudy vsi nejsou zcela jasné. V 16.století snad patřila k hradu Bezdězi, jehož majitel Jan z Vartemberka jí roku 1582 prodal Damiánovi z Peicelsdorfu, poté patřila k Řepínu a od roku 1613 Dětrichovi z Starschedlu. Odjinud však víme, že roku 1567 měl nějakého poddaného ve Vísce Jiřík ze Zálužan.Zřejmě již tehdy byla ves rozdělena mezi dva či více majitelů.Roku 1623 bylo panství Doksy, čili Bezděz, konfiskované Václavu Berkovi z Dubé, prodáno Adamovi z Valdštejna, jenž však téhož roku je postoupil Albrechtovi z Valdštejna, který rovněž 1623 koupil i statek Bělá p.Bezdězem, konfiskovaný Bohuchvalovi Berkovi z Dubé, zda již tehdy patřila k těmto panstvím část Vísky, se však z uvedených zápisů nedovídáme.Roku 1628 pak Jetřich Starschedl prodal Albrechtovi z Valdštejna svoji ves Vísku i s poplužním dvorem.Všechna tato uvedená panství a statky se staly součástí Valdštejnova frydlandského vévodství. Albrecht z Valdštejna obnovil roku 1627 klášter augustiánů poustevníků na Bezdězi, ale roku 1633 klášter přenesl do Bělé p.Bezdězem a věnoval mu téhož roku statek Vísku,t.j. vsi Víška, Nová Ves a část vsi Podolí, šlo zřejmě o tu část vsíky, již koupil roku 1628 od Starschedla, avšak již bez poplužního dvora.

Po Valdštejnově zavraždění v Chebu roku 1634 byly jeho statky konfiskovány, v tom i panství Bezděz čili Doksy a Bělá p.B. Hrad Bezděz spolu s vesnicemi Nosálovem, Žďárem a Týnem byl již roku 1635 předán montserratským benediktům z kláštera v Praze v Emauzích, kteří zřídili malý klášter na Bezdězi. Ke zmíněné vsi Nosálovu patřily nepochybně již tehdy i tři statky v severní části Vísky, t.j. pozdější č.p. 16, 17, a 18. Emauzským benediktinům byl roku 1679 povolen prodej jejich bezdězského statku, k němuž došlo nepochybně ještě téhož roku. Statek koupil Jan Kryštof Ferdinand hrabě z Heissensteinu, jenž však už v lednu 1680 prodal celé panství Doksy i s příkoupěným bezdězským statkem Arnoštu Josefovi hraběti z Valdštejna.Valdštejnům panství patřilo až do roku 1945.Panství Bělá p.B., po Valdštejnově smrti též zkonfiskované, bylo ještě Ferdinandem II. darováno Františkovi markýzi z Caretta a hraběti z Millesima, součástí panství byl již tehdy poplužní dvůr Víška.Po smrti Františka markraběte Caretta-Millesima zdědil panství jeho syn Ota Jindřich, jenž je roku 1678 prodal Arnoštu Josefovi hraběti z Valdštejna.Bělské panství poté náleželo Valdštejnům rovněž až do roku 1945.

Ves Víška byla tudíž, jak vyplývá z výše uvedeného, rozdělena od 30.let 17.století na tři části – většina vsi tvořila statek Víška augustiánského kláštera v Bělé p.B., tři statky v severní části vsi (č.p.16, 17 a 18) patřily ke statku bezdězskému, jenž náležel zprvu benediktinům emauzským a od roku 1630 byl částí valdštejnského panství Doksy, a posléze poplužní dvůr č.p. 9 patřil ke statku bělskému, jenž náležel nejdříve Carettům a od roku 1678 též Valdštejnům.Statky č.p.16, 17 a 18 byly uváděny jako součást vsi Nosálova, zatímco poplužní dvůr č.p.9 byl součástí Březovic.

Sídelní vývoj Vísky můžeme sledovat až do dob berní ruly, t.j. do roku 1654.Tehdy bylo ve Vísce celkem 6 sedláků (z toho 2 patřily k bezdězskému statku, 5 chalupníků a 2 zahradníci a kromě nich ještě „stavení rozbořená a pustá“).

Na závěr trochu statistiky.V roce 1869 žilo ve Vísce 170 obyvatel, v r.1890–156 obyvatel, v r.1910–123 obyvatel, v r.1930– 130 obyvatel, v r.1950– 82 obyvatel, v.r. 1970 – 43obyvatel a v r.2000 – 48 obyvatel.